

4. Föres socker till annan fabrik, allmänt socker-
nederlag eller tullkammare, skall försändelsen ske un-
der de villkor och bestämmelser, som meddelas af
kontroll- och justeringsstyrelsen.

Skulle bevillningsutskottet, till hvilket denna min motion torde komma att remitteras, finna motionens syfte beaktansvärdt, men det af mig framställda förslaget olämpligt eller ofullständigt, så anhålles, det utskottet ville däruti göra de förändringar eller tillägg, detsamma kan finna lämpliga.

Stockholm den 27 januari 1911.

O. H. Waldén.

Nr 106.

Af herr **Svensson** i *Skyllberg* med förslag till tullsatsen å vissa alster af järnindustrien.

Till kungl. tulltaxekommittén hade Sveriges järntillverkare genom Jernkontoret hemställt om ökad skydd åt en del alster af landets järnindustri för att främja dess utveckling. Denna hemställan vann, utom i fråga om tackjärn, såväl tulltaxekommitténs som regeringens beaktande men, märkligt nog, ej Riksdagens bifall. Skälen för afslaget inom Riksdagen torde hafva varit att Riksdagen ej kände sig öfvertygad att de svenska järnverken voro beredda att under närmaste åren tillräckligt öka järnproduktionen för att fylla landets behof. Sedan Riksdagen förra året fattade sitt beslut har som väl bekant resultaten af de försök, som tidigare vunnits vid Domnarfvet, nämligen att c:a $\frac{2}{3}$ af det för tackjärntillverkningen i masugn nödiga bränslet med ekonomisk fördel kan ersättas med elektrisk ström från våra vattenfall,

vunnit bekräftelse vid det järnverk, som, med tillmötesgående från staten i form af leverans af elektrisk ström till nedsatt pris, uppförts vid Trollhättan på Järnkontorets bekostnad.

Dessa resultat äro epokgörande för vårt lands järnindustri och för världens järnindustri öfver hufvud taget.

För att kunna tillgodogöra sig de fördelar, som den elektriska tackjärnstillverkningen erbjuder, hafva tvenne af de största järnverksbolagen i landet rustat sig genom bebyggande af större vattenfall samt planläggning hvardera af ett större antal ugnar. Det är därför högst sannolikt att under de närmaste två åren flere större elektriska ugnar för tackjärnsframställning igångsättas i mellersta Sverige.

Riksdagens beslut om Porjusfallens bebyggande innebär en till visshet gräusande förhoppning, att större järnverk komma att uppstå inom Norrbotten, åtminstone för tillverkning af tackjärn från vissa sorter af Norrbottens malmer. Af allt att döma finnas således goda utsikter för höjning af kvantiteten inom landet tillverkad tackjärn, men för att en sådan ökning skall kunna ske med ekonomisk fördel, bör sörjas för att marknad eller användning finnes för den ökade tillverkningen. Det svenska tackjärnet, som exporteras, användes för specialändamål, mest krigsmaterial, och behovet däraf varierar mycket under olika år. Priset å det svenska tackjärnet är så mycket högre än å utländskt, så att äfven om det svenska elektriska tackjärnet kunde säljas något billigare än vanligt svenskt, så skulle utländska förbrukningen ej därigenom kunna något afsevärdt ökas. Vi äro därför hänvisade till att för ökningen i tackjärnstillverkningen söka användning i Sverige, och detta kan, så länge gjuttackjärn är tullfritt, endast ske genom tackjärnets användning för framställning af sådana järn- och stålvaror, som nu i stora kvantiteter importeras. Till dessa varor höra företrädesvis järnvägsskenor, balkar, gjutna rör och rördelar.

Det är ej endast i Sverige, som man ordnar sig för att draga nytta af den elektriska metoden att tillverka tackjärn, utan i flera länder planeras sådana anläggningar. Bland annat i vårt grannland Norge är intresset för elektrisk järnframställning mycket stort, och på flere ställen äro ugnar under uppförande. I Norge äro förutsättningarna för elektrisk järnframställning mycket gynnsammare än i Sverige. Vattenfallen äro högre och billigare att bebygga än de svenska, hvarförutom verken kunna läggas vid det året om öppna hafvet.

Om Sverige skall kunna draga full nytta af denna svenska uppfinning, fordras att statsmakterna därtill lämna sitt stöd, ty annars kan den lätt blifva ett vapen mot oss själfva. Under dessa förhållanden

har undertecknad ansett sin plikt vara att till Riksdagen hemställa om förnyad pröfning af frågan om äskadt skydd för Sveriges järnhandtering, och hemställer jag att Riksdagen måtte besluta att å härnedan nämnda järnvaror åsättas de tullsatser, som finnas upptagna i Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning med tulltaxa af den 25 februari 1910, nämligen:

Rör och rördelar af icke smidbart gjutgods:
icke bearbetade:

(668) af 145 mm. invändig diameter eller däröfver.....	100 kg. 3: --
(669) af mindre än 145 mm. invändig diameter, härunder inbegripna utan afseende å diametern alla ogängade och i öfrigt oarbetade muffar, flänsar, proppar och hufvar.....	100 kg. 4: —
(670) bearbetade, härunder äfven inbegripna gängade rördelar; äfvensom brandposter, tackjärnsbrunnar och sifoner samt slussventiler till rör, hänförliga till nr 668	100 kg. 5: —
Järnvägs- och spårvägsskenor:	
(680) vägande 20 kg. eller däröfver per löpande meter	100 kg. 2: —
(681) af mindre vikt per löpande meter.....	100 kg. 2: 50
Varmvalsadt järn, ej särskildt nämndt:	
(684) dubbla T-balkar eller s. k. I-balkar, vägande 60 kg. eller däröfver per löpande meter	— fria
(685) andra balkar samt annat varmvalsadt, ej särskildt nämndt järn i stänger, knippor eller ringar, s. k. valstråd härunder inbegripen	100 kg. 2: 50
<i>Anm.</i> Är till denna rubrik hänförligt järn öfverdraget med tenn, zink eller bly eller med legeringar af dessa metaller, förhöjes tullen med 15 %.	

Stockholm den 26 januari 1911.

Ivan Svensson.